

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

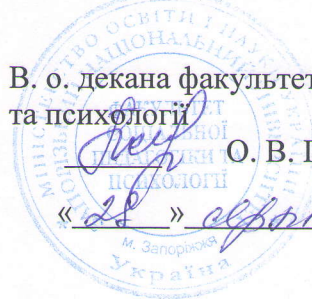

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. декана факультету соціальної педагогіки
та психології

О. В. Пономаренко

« 28 » серпня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розвиток сенсорної культури особистості дошкільника

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
блоку освітніх компонентів вільного вибору студента в межах спеціальності

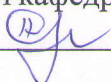
освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
спеціальності А 2 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Сиваш С. В., канд. пед. н., доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дошкільної та
початкової освіти

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

 Л. О. Сущенко

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами): Сиваш Сніжана Володимирівна
E-mail: snegasivash@gmail.com
Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13961>
Телефон: +380661921687
Інші засоби зв'язку: Viber, (0661921687), Telegram (0976907511)
Кафедра: корпус № 8 ЗНУ (вул. Гоголя, 118, ауд. 103)

1. Опис навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Розвиток сенсорної культури особистості дошкільника»: сформувати у студентів теоретичні знання та практичні вміння щодо закономірностей сенсорного розвитку дітей дошкільного віку, методів і засобів формування сенсорної культури, а також здатність проектувати, організовувати та оцінювати педагогічні умови для ефективного сенсорного виховання в закладах дошкільної освіти відповідно до вікових і індивідуальних особливостей дітей.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Розвиток сенсорної культури особистості дошкільника» є :

1. Ознайомлення з теоретичними основами сенсорного розвитку: засвоєння понять «сенсорна культура», «сенсорне виховання», «сенсорний розвиток», «сенсорна деформація»; вивчення закономірностей формування сенсорного досвіду в дошкільному віці.

2. Аналіз наукових підходів та методик сенсорного виховання: ознайомлення з класичними та сучасними концепціями сенсорного розвитку; вивчення особливостей організації сенсорного виховання в різних освітніх системах.

3. Формування знань про засоби, форми і методи сенсорного виховання дітей: аналіз ефективності використання дидактичних ігор, вправ, методик; засвоєння способів застосування сенсорних матеріалів (палички Кюїзенера, блоки Дьєнеша, сенсорні доріжки тощо).

4. Розвиток уміння проектувати та організовувати сенсорні ігри та вправи: створення авторських дидактичних ігор; адаптація сенсорного матеріалу до вікових та індивідуальних потреб дітей, зокрема дітей з ООП.

5. Формування навичок спостереження, діагностики та оцінювання сенсорного розвитку дітей: ознайомлення з методами оцінювання сенсорного досвіду, просторово-часових уявлень, сенсорного зору, слуху, дотику.

6. Оволодіння технологіями сенсорного розвитку в умовах інклюзивної та дистанційної освіти: розробка вправ і занять з використанням цифрових та інтерактивних інструментів.

7. Формування професійної компетентності у сфері сенсорного виховання дошкільників: інтеграція сенсорного компоненту в освітню діяльність; підготовка до самостійного проектування сенсорного середовища в ЗДО.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Дитяча психологія», «Методика формування елементарних математичних уявлень», навчальна практика.

Постреквізити навчальної дисципліни: «Виховання та навчання дітей дошкільного віку в різновікових групах», «Педагогіка гри в закладі дошкільної освіти», виробнича практика, курсова робота з фахових методик.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	5 -й	5 -й
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	24 год.	10 год.
Практичні заняття	24 год.	6 год.
Самостійна робота	102 год.	134 год.
Консультації	Відповідно до графіка консультацій https://www.znu.edu.ua/2024/den/spp/kons/dopo.pdf	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13961	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
КЗ 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 6. Здатність до міжособистісної взаємодії. 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 9. Здійснення безпечної діяльності.	Традиційні методи: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, обговорення, робота з літературними джерелами, словниками); наочні (ілюстрація, демонстрація, спостереження, моделювання, технічні засоби навчання), проблемно-пошуковий (евристичні завдання), практичні методи (написання анотації, розробка ігор, вправ сенсорного спрямування, створення сенсорної мапи, моделювання сенсорного середовища ЗДО, розробка макету сенсорного міні-простору в ЗДО, аналіз сенсорних ігор, відеоматріалу, відеозанять сенсорного спрямування, написання есе, розробка сенсорної валізи, конспекту інтегрованого занять, рухливої гри, сюжетно-рольової гри чи театралізованої гри для дошкільників сенсорного спрямування, добір та розробка авторських сенсорних ігор, створення пам'яток для батьків щодо сенсорного розвитку дітей вдома, створення міні-проєкту, сенсорного онлайн-заняття для дошкільників тощо. Інтерактивні методи: методи розвитку критичного мислення	Поточні контрольні заходи: виконання практичних завдань. Підсумкові контрольні заходи: ІДЗ, залік (тестування на СЕЗН Moodle)
КС 1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. 2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага). 3. Здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку в дітей раннього і дошкільного віку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій. 4. Здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне,		

соціальне довілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довіллі).	(дискусія, (обговорення змісту та структури сенсорних ігор і вправ, міні-проектів та розробок сенсорного середовища тощо), «Мозковий штурм», «Мікрофон»); робота в парах та групах; робота з інтерактивними-онлайн дошками та платформами (Padlet, Miro, Jambord, Canva) та робота у Google Docs. Робота із застосунком Microsoft Power Point.	
9. Здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку. 16. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей. 19. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками; використовувати сучасні цифрові ресурси в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти для розв'язання навчально-виховних та професійних задач. 21. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.		
Результати навчання: ПР-5. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх		

використання у розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку. ПР-7. Усвідомлювати цілі спільної діяльності і способів їх досягнення у співпраці та взаємодії. ПР-8. Володіти вміннями і навичками, необхідними для реалізації Базового компонента дошкільної освіти та чинних освітніх програм; визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності. ПР-9. Організовувати свою діяльність і діяльність колективу ЗДО з метою розвитку й побудови його освітньої діяльності на правових і демократичних засадах. ПР-10. Дотримуватися норм державної мови у спілкуванні й організації взаємодії з дітьми та іншими суб'єктами освітнього процесу в системі дошкільної освіти. ПР-12. Володіти засобами, методами, методиками і технологіями навчання й виховання з метою формування гармонійно розвиненої особистості дитини раннього і дошкільного віку.		
ПР-20. Орієнтуватися в широкому виборі сучасних методик і технологій, доцільно обирати оптимальні засоби педагогічного впливу, нести особисту		

відповідальність за їх ефективне застосування в освітньому процесі. ПР-21. Креативно мислити відповідно до викликів соціуму, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій; самостійно підвищувати свою педагогічну і професійну майстерність; використовувати сучасні цифрові технології для особистісного зростання та створення власного іміджу спеціаліста.		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади сенсорного виховання дітей дошкільного віку

Тема 1. Аналіз науково-педагогічної літератури щодо проблеми сенсорного виховання дітей дошкільного віку в педагогічній теорії та практиці

Історико-педагогічні концепції щодо сенсорного розвитку та виховання дітей раннього та дошкільного віку. Погляди Лукреція, Аристотеля, Ж.-Ж. Руссо, Я. А. Каменського, Й. Г. Песталоцці, Ф. Фер'є та ін. на розвиток сенсорних здібностей дошкільників. Дослідження відомих психологів особливостей розвитку у дітей пам'яті, уваги, уяви, сприймання тощо. Філософсько-педагогічна думка сенсорного розвитку дітей раннього віку.

Тема 2. Методологічні основи педагогічної системи Фрідріха Фребеля

Погляди Ф. Фребеля на розвиток і виховання дітей дошкільного віку. Педагогічна система Ф. Фребеля, принцип природовідповідності, історія створення системи дошкільного виховання, «дари Фребеля» та їх значення у сенсорному розвитку дітей дошкільного віку.

Змістовий модуль 2. Сенсорний розвиток дітей раннього віку (сутність і структура)

Тема 3. Сенсорне виховання дітей раннього дошкільного віку у педагогічній спадщині Марії Монтессорі

Ідеї вільного виховання в системі М. Монтессорі. Життєвий шлях та педагогічна спадщина першої італійської жінки-лікаря та педагога М. Монтессорі. Методика М. Монтессорі, яка направлена на стимулювання дитини до самовиховання, саморозвитку, самонавчання. Значення і використання Монтессорі матеріалів у сенсорному розвитку дітей дошкільного віку.

Тема 4. Сучасні підходи до визначення змісту сенсорного розвитку дітей раннього віку

Зміст, завдання та мета сенсорного розвитку та виховання дітей раннього віку у сучасному освітньому просторі. Поняття «сенсорний еталон». Методика Глена Домана у сенсорному розвитку дошкільників. Поділ К. Юнгом людей за безпосереднім сприйманням дійсності на інтуїтів і сенсориків.

**Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічна сутність феномена
«сенсорний розвиток дітей раннього віку»**

Тема 5. Психолого-педагогічна сутність феномена «сенсорний розвиток дітей раннього віку»

Сучасні дослідження в галузі сенсорного розвитку та виховання дошкільників. Етапи розвитку сенсорних здібностей дітей дошкільного віку. Погляди психологів та педагогів на співвідношення навчання та розвитку. Періоди засвоєння сенсорних еталонів у дошкільному віці. Етапи процесу сенсорного розвитку та виховання.

Тема 6. Компонентно-структурний склад сенсорного розвитку дітей раннього віку

Феномен сенсорного розвитку як процесу засвоєння соціального досвіду дітьми дошкільного віку. Поняття «емоційний інтелект» та його значення у сенсорному розвитку дошкільників.

Характеристика значення інноваційних технологій та методик в сенсорному розвитку дошкільників (аналіз технологій Г. Альтшуллера, М. Зайцева, В. Ільченко, К. Крутій, М. Монтессорі, Т. Піроженко, С. Русової, К. Ушинського, Р. Штайнера, Л. Шульги, М. Єфименко та ін.).

Змістовий модуль 4. Практика сенсорного розвитку дітей раннього віку у контексті світових тенденцій розвитку дошкільної освіти

Тема 7. Здобутки зарубіжних практиків в оптимізації сенсорного розвитку дітей раннього віку

Практика діагностики сенсорного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в контексті тенденцій розвитку зарубіжних систем дошкільної освіти. Методики діагностики розумового та сенсорного розвитку Біне-Сімона, Ш. Бюллера, Е. Клапареда, Стенфорд-Біне, В. Штерна, психодіагностика Н. Бейлі, «Таблиці розвитку» А. Гейзела та ін.

Характеристика теоретичної системи методичних підходів у діагностиці дитини, О. Боженової, Ж. Піаже, Є. Стребелева. Педагогіка Р. Штейнера.

Тема 8. Природне і спеціально створене розвиваюче середовище сенсорного розвитку дітей раннього віку

Специфіка організації природного та спеціально створеного розвивального предметного середовища сенсорного розвитку дітей дошкільного віку. Складники предметно-ігрового середовища, ігрові осередки групи закладу дошкільної освіти.

Модель сенсорного виховання дітей дошкільного віку в умовах ЗДО. Технології формування у дітей елементарних математичних уявлень.

Змістовий модуль 5. Методичний супровід сенсорного розвитку дітей раннього віку в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти

Тема 9. Методичний супровід сенсорного розвитку дітей раннього віку в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти

Поняття «супровід», «науково методичний супровід», «співтворчість». Методичний супровід як провідна технологія методичної роботи, що найбільше відповідає сучасним вимогам освітнього простору. Переваги методичного супроводу від традиційних форм навчання. Основи та форми реалізації методичного супроводу сенсорного розвитку дітей раннього віку в освітньому середовищі ЗДО.

Змістовий модуль 6. Шляхи реалізації сенсорного розвитку дітей дошкільного віку

Тема 10. Методика сенсорного розвитку дітей раннього віку в історичному минулому

Основні шляхи впровадження методики сенсорного розвитку дітей, «золоте правило дидактики Я. А. Каменського, зміст порад та завдань книги «Материнська школа» відомого педагога. Аналіз поглядів відомих педагогів та філософів на сенсорне виховання дітей у педагогічних творах (М. Корф «Наш друг», М. Ліпман «Філософія для дітей», Г. Песталоцці «Як Гертруда вчить своїх дітей», Ф. Фребель «Виховання людини» та ін.).

Змістовий модуль 7. Формування сенсорних уявлень у дітей раннього віку

Тема 11. Формування сенсорних уявлень у дітей раннього віку

Методика ознайомлення з сенсорними еталонами відповідно до кожного вікового періоду дітей дошкільного віку. Суть принципів процесу формування сенсорних уявлень дошкільників. Різноманітність застосування методів та прийомів сенсорного розвитку дітей на заняттях та у вільний від занять час. Методика планування та поетапного проведення занять з сенсорного розвитку з дітьми раннього та дошкільного віку.

Змістовий модуль 8. Технології сенсорного розвитку в умовах дистанційного навчання

Тема 12. Технології сенсорного розвитку в умовах дистанційного навчання

Зміст логічних блоків З. Дьєнеша, «карток-властивостей» З. Семадені. Методика роботи з кольоровими паличками Дж. Кюїзенера. Зміст методики інтелектуальних ігор Нікітіних, технологія «Логіки світу» І. Стеценко, коректурні таблиці Н. Гавриш, розвивальні технології В. Воскобовича.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція № 1	Тема 1. Аналіз науково-педагогічної літератури щодо проблеми сенсорного виховання дітей дошкільного віку в педагогічній теорії та практиці Історико-педагогічні концепції щодо сенсорного розвитку та виховання дітей раннього та дошкільного віку. Погляди Лукреція, Аристотеля, Ж.-Ж. Руссо, Я. А. Каменського, Й. Г. Песталоцці, Ф. Фер'є та ін. на розвиток сенсорних здібностей дошкільників. Дослідження відомих психологів особливостей розвитку у дітей пам'яті, уваги, уяви, сприймання тощо. Філософсько-педагогічна думка сенсорного розвитку дітей раннього віку.	2	2	щотижня
Практичне заняття № 1		2		щотижня
Самостійна робота *		6	11	
Лекція № 2	Тема 2. Методологічні основи педагогічної системи Фрідріха Фребеля Погляди Ф. Фребеля на розвиток і виховання дітей дошкільного віку. Педагогічна система Ф. Фребеля, принцип природовідповідності, історія створення системи дошкільного виховання, «дари Фребеля» та їх значення у сенсорному розвитку дітей дошкільного віку.	2		щотижня
Практичне заняття № 2		2		щотижня
Самостійна робота *		6	11	
Лекція № 3	Тема 3. Сенсорне виховання дітей раннього дошкільного віку у педагогічній спадщині Марії Монтесорі Ідеї вільного виховання в системі М. Монтесорі. Життєвий шлях та педагогічна спадщина першої італійської жінки-лікаря та педагога М. Монтесорі. Методика М. Монтесорі, яка направлена на стимулювання дитини до самовиховання, саморозвитку, самонавчання. Значення і використання Монтесорі матеріалів у сенсорному розвитку дітей дошкільного віку.	2		щотижня
Практичне заняття № 3		2		щотижня
Самостійна робота *		9	11	
Лекція № 4	Тема 4. Сучасні підходи до визначення змісту сенсорного розвитку дітей раннього віку Зміст, завдання та мета сенсорного розвитку та виховання дітей раннього віку у сучасному освітньому просторі. Поняття «сенсорний еталон». Методика Глена Домана у сенсорному розвитку дошкільників. Поділ К. Юнгом людей за безпосереднім сприйняттям дійсності на	2		щотижня
Практичне заняття № 4		2		щотижня
Самостійна робота *		9	11	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Розвиток сенсорної культури особистості дошкільника

	інтуїтів і сенсориків.			
Лекція № 5	<i>Тема 5. Психолого-педагогічна сутність феномена «сенсорний розвиток дітей раннього віку»</i>	2		щотижня
Практичне заняття № 5	Сучасні дослідження в галузі сенсорного розвитку та виховання дошкільників. Етапи розвитку сенсорних здібностей дітей дошкільного віку. Погляди психологів та педагогів на співвідношення навчання та розвитку. Періоди засвоєння сенсорних еталонів у дошкільному віці. Етапи процесу сенсорного розвитку та виховання.	2		щотижня
Самостійна робота *		9	13	
Лекція № 6	<i>Тема 6. Компонентно-структурний склад сенсорного розвитку дітей раннього віку</i>	2	2	щотижня
Практичне заняття № 6	Феномен сенсорного розвитку як процесу засвоєння соціального досвіду дітьми дошкільного віку. Поняття «емоційний інтелект» та його значення у сенсорному розвитку дошкільників. Характеристика значення інноваційних технологій та методик в сенсорному розвитку дошкільників (аналіз технологій Г. Альтшуллера, М. Зайцева, В. Ільченко, К. Крутій, М. Монтессорі, Т. Піроженко, С. Русової, К. Ушинського, Р. Штайнера, Л. Шульги, М. Єфименко та ін.).	2	2	щотижня
Самостійна робота *		9	11	
Лекція № 7	<i>Тема 7. Здобутки зарубіжних практиків в оптимізації сенсорного розвитку дітей раннього віку</i>	2		щотижня
Практичне заняття № 7	Практика діагностики сенсорного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в контексті тенденцій розвитку зарубіжних систем дошкільної освіти. Методики діагностики розумового та сенсорного розвитку Біне-Сімона, Ш. Бюллера, Е. Клапареда, Стенфорд-Біне, В. Штерна, психодіагностика Н. Бейлі, «Таблиці розвитку» А. Гейзела та ін. Характеристика теоретичної системи методичних підходів у діагностиці дитини, О. Боженкової, Ж. Піаже, Є. Стребелева. Педагогіка Р. Штейнера.	2		щотижня
Самостійна робота *		9	11	
Лекція № 8	<i>Тема 8. Природне і спеціально створене розвиваюче середовище сенсорного розвитку дітей раннього віку</i>	2		щотижня
Практичне заняття № 8	Специфіка організації природного та спеціально створеного розвивального предметного середовища сенсорного розвитку дітей	2		щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Розвиток сенсорної культури особистості дошкільника

Самостійна робота *	дошкільного віку. Складники предметно-ігрового середовища, ігрові осередки групи закладу дошкільної освіти. Модель сенсорного виховання дітей дошкільного віку в умовах ЗДО. Технології формування у дітей елементарних математичних уявлень.	9	11	
Лекція № 9	<i>Тема 9. Методичний супровід сенсорного розвитку дітей раннього віку в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти</i>	2	2	щотижня
Практичне заняття № 9	Поняття «супровід», «науково методичний супровід», «співтворчість». Методичний супровід як провідна технологія методичної роботи, що найбільше відповідає сучасним вимогам освітнього простору. Переваги методичного супроводу від традиційних форм навчання. Основи та форми реалізації методичного супроводу сенсорного розвитку дітей раннього віку в освітньому середовищі ЗДО.	2	2	щотижня
Самостійна робота *		9	11	
Лекція № 10	<i>Тема 10. Методика сенсорного розвитку дітей раннього віку в історичному минулому</i>	2	2	щотижня
Практичне заняття № 10	Основні шляхи впровадження методики сенсорного розвитку дітей, «золоте правило дидактики Я. А. Каменського, зміст порад та завдань книги «Материнська школа» відомого педагога. Аналіз поглядів відомих педагогів та філософів на сенсорне виховання дітей у педагогічних творах (М. Корф «Наш друг», М. Ліпман «Філософія для дітей», Г. Песталоцці «Як Гертруда вчить своїх дітей», Ф. Фребель «Виховання людини» та ін.).	2		щотижня
Самостійна робота *		9	11	
Лекція № 11	<i>Тема 11. Формування сенсорних уявлень у дітей раннього віку</i>	2		щотижня
Практичне заняття № 11	Методика ознайомлення з сенсорними еталонами відповідно до кожного вікового періоду дітей дошкільного віку. Суть принципів процесу формування сенсорних уявлень дошкільників.	2		щотижня
Самостійна робота *	Різноманітність застосування методів та прийомів сенсорного розвитку дітей на заняттях та у вільний від занять час. Методика планування та поетапного проведення занять з сенсорного розвитку з дітьми раннього та дошкільного віку.	9	12	
Лекція № 12	<i>Тема 12. Технології сенсорного розвитку в умовах дистанційного навчання</i>	2	2	щотижня
Практичне заняття	Зміст логічних блоків 3. Дьєнеша, «карток-властивостей» 3. Семадені. Методика роботи з	2	2	щотижня

№ 12	кольоровими паличками Дж. Кюїзенера. Зміст методики інтелектуальних ігор Нікітіних, технологія «Логіки світу» І. Стеценко, коректурні таблиці Н. Гавриш, розвивальні технології В. Воскобовича.			
Самостійна робота *		9	12	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття № 1	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Створення анотації на статтю. 3. Розробка дидактичної гри. 4. Практикум «Сенсорна зона».	Завдання: 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Опрацювати статтю, яка стосується актуальних проблем сенсорного розвитку дітей дошкільного (раннього) віку (написати анотацію на статтю). 3. Розробити дидактичну гру (індивідуальна або парна робота) для розвитку одного з аналізаторів дитини (на вибір: зорового, слухового, дотикового, нюхового, смакового). Оформіть короткий конспект гри: назва гри; вік дітей; освітня мета; матеріали та обладнання; хід гри; можливі ускладнення або спрощення. Приклади: «Пізнай предмет на дотик», «Знайди однаковий	4 бали – усі чотири завдання виконані повністю, ґрунтовно та творчо. Анотація наукової статті розкрита стисло, точно, з фаховим термінологічним апаратом. Дидактична гра відповідає віковим особливостям дітей, містить усі структурні компоненти (мета, вік, обладнання, хід, варіації), демонструє оригінальність. План сенсорного куточка докладно описаний, передбачені всі елементи: матеріали, аналізатори, ігрові дії, безпека. Робота охайно оформлена, граматичних помилок немає. 3 бали – завдання виконані повністю, але окремі елементи описані загально або без належної деталізації. Анотація є інформативною, проте недостатньо узагальнює суть статті. Дидактична	4

		запах», «Що звучить?», «Пірамідка на колір», «Сортуємо овочі за кольором і формою». 4. Складіть план облаштування «сенсорного куточка» у групі ЗДО (для дітей раннього або дошкільного віку). Опишіть: • Які матеріали будуть використані; • Які органи чуття розвиватимуться; • Які ігрові дії передбачені; • Які вимоги до безпеки слід врахувати.	гра відповідає тематиці, але деякі частини конспекту подано поверхнево. План сенсорного куточка поданий, але без чіткої прив'язки до всіх органів чуття або без врахування безпеки. Допущено незначні помилки в оформленні або мові. 2 бали – завдання виконано частково або з суттєвими недоліками в логіці, структурі чи відповідності віковим особливостям. Анотація поверхнева або переказує лише частину змісту статті. У дидактичній грі бракує одного чи кількох ключових елементів (наприклад, відсутня мета або опис ходу гри). План сенсорного куточка не містить достатньо інформації або не відображає практичної доцільності. Помітні недоліки в оформленні, наявні граматичні помилки. 1 бал – подано лише одне з трьох завдань, або інші – на рівні фрагментів. Робота не відповідає вимогам до структури, оформлення, вікових або дидактичних принципів.
--	--	---	---

			Відсутній логічний зв'язок між частинами завдання. Не дотримано академічної мови або термінологія використана невірно. 0 балів – робота не здана або повністю не відповідає завданню. Виявлено плагіат, грубі порушення етики академічної доброчесності. Відсутні будь-які ознаки самостійної діяльності.	
Практичне заняття № 2	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Розробка ігрової вправи за мотивами фребелівських дарунків 3. Мініпроект «Сучасний куточок за методикою Фребеля»	Завдання: 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Оберати один із фребелівських «дарунків» (наприклад, кулька, куб, циліндр, палички тощо). • Створити дидактичну гру для дітей 4–5 років, яка сприятиме розвитку сенсорного, мовленнєвого або пізнавального досвіду. • Оформити конспект: назва гри, мета, обладнання, хід гри, вік дітей, очікуваний результат 3. Розробити макет мініпростору в груповій кімнаті ЗДО, оформленого у стилі фребелівського підходу (ігровий центр, настільний	3 бали - усі три завдання виконані повністю, логічно структуровані, творчо подані, оформлені відповідно до методичних вимог. Інформація достовірна, презентація містить візуальні елементи, вправа та мікропроект мають практичну значущість, чітко вказані вікові особливості дітей. Наявні власні ідеї або авторські елементи. 2 бали - завдання виконано у повному обсязі або з незначними недоліками у структурі чи змісті. Можуть бути не до кінця продумані методичні деталі (мета, очікуваний результат, зв'язок з компетентностями). Презентація або	3

		матеріал, предмети для творчості). • Подайте: назву проєкту, опис матеріалів, які компетентності дітей будуть розвиватися? Фото, ескіз, схема — за бажанням	конспект оформлені стандартно, без візуального супроводу або прикладів. 1 бал - частина завдань виконана поверхнево або неповністю (наприклад, не подано один із елементів мікропроєкту чи опис гри). Відсутнє пояснення практичної доцільності або зв'язку з методикою Фребеля. Потребує доопрацювання. 0 балів - завдання не виконано або не відповідає змісту дисципліни. Робота містить ознаки плагіату, відсутнє самостійне опрацювання.	
Практичне заняття № 3	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Аналіз сенсорного матеріалу Монтессорі. 3. Розробка власної сенсорної вправи в стилі Монтессорі.	<i>Завдання:</i> 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Опрацювати в парах один із запропонованих матеріалів (на вибір): • Циліндри з ручками • Рамки з застібками • Шорсткі таблички • Вежа з рожевих кубиків	3 бали - повністю виконано всі частини завдання: інформаційне повідомлення (презентація) оформлене структуровано, змістовно, з урахуванням сучасних наукових підходів; аналіз сенсорного матеріалу — повний, логічний, з правильним описом мети, функцій, вправ. Вправа складена грамотно, відповідає віку дітей, сенсорна сфера чітко визначена, описані етапи гри та	3

		• Колірні планшети • Звукові коробочки Завдання: описати мету, принцип дії, сенсорну сферу, яку розвиває, правила роботи та варіанти вправ. 2. Індивідуальна або парна робота. Скласти конспект вправи: • Назва • Вік дітей • Сенсорна сфера (зір, слух, дотик, нюх, смак) • Обладнання/матеріали • Мета • Етапи виконання • Очікуваний результат Під час практичного заняття інтерактивна демонстрація роботи з Монтессорі-матеріалами (у живому або відеоформаті).	очікувані результати. Робота оформлена охайно, логічно, без помилок. Виявлено високий рівень розуміння теми. 2 бали - завдання виконано, але: у презентації або аналізі матеріалу є окремі неточності чи поверхневе висвітлення. В описі вправи відсутні деякі компоненти (наприклад, неточно визначена мета або відсутній очікуваний результат). Робота містить незначні помилки, але загалом відповідає темі. 1 бал - завдання виконано частково: лише одне з трьох завдань повністю або два — поверхнево. Матеріал неповний, з суттєвими помилками або недоліками у структурі вправи. Обмежене розуміння сенсорного розвитку. 0 балів - завдання не виконано або виконано з грубими помилками, які свідчать про нерозуміння змісту теми. Відсутні основні елементи роботи.	
Практичне заняття № 4	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Створення	Завдання: 1. Підготувати інформаційне повідомлення	3 бали – інформаційне повідомлення (презентація)	3

	сенсорної вправи. 3. Створення сенсорної мапи.	(доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Оберати одну з сенсорних сфер (зір, слух, дотик, нюх, смак). Розробити вправу для дітей 3–4 або 5–6 років: назва, вік, мета, сенсорна сфера, матеріали, опис дій, очікуваний результат. 3. На ватмані, аркуші або онлайн-дошці (Jamboard/Canva) створити сенсорну мапу для однієї групи ЗДО. Позначити: ▪ які матеріали розвивають який аналізатор; ▪ де і як вони розташовані (осередки); ▪ як підтримується сенсорне збагачення середовища. Додатково (за бажанням): принести або сфотографувати приклади сенсорних матеріалів, які можна створити власноруч (hand-made). Обговорити можливість включення батьків у сенсорний розвиток дітей у домашньому середовищі.	повністю відповідає темі, логічно структуроване, вміщує коректний зміст із посиланнями на джерела. Вправа для сенсорного розвитку оформлена відповідно до віку, цілей, підібрано адекватні матеріали, чітко описані дії та очікуваний результат. Сенсорна мапа грамотно оформлена (візуально або схематично), охоплює всі сенсорні зони, вказано аналізатори, місця розміщення, способи сенсорного збагачення. Робота творча, структурована, охайно оформлена. <i>2 бали</i> – презентація відповідає темі, містить основну інформацію, але є незначні недоліки в логіці або оформленні. Вправа для сенсорного розвитку має загальну структуру, але опис дій або матеріали подані неповно. Сенсорна мапа подана, проте без деталізації або частково розкрито призначення матеріалів/осередків. Робота виконана старанно, але без елементів творчості. <i>1 бал</i> – презентація поверхнева або фрагментарна, не розкриває повністю
--	---	--	--

			обране питання. Опис вправи неповний або нечіткий (відсутні мета, результат чи матеріали). Сенсорна мапа неструктурована або подана формально, без глибини змісту. Є помилки в оформленні, логіці викладу. 0 балів – робота відсутня або виконана не за завданням. Матеріал не відповідає темі або має плагіат. Відсутні ключові частини завдання.	
Практичне заняття № 5	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Міні-дослідження: «Фребелівські дарунки: від ідеї до практики». 3. Створення відеоролика «дари Фребеля».	<i>Завдання:</i> 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Створити характеристику фребелівських дарунків (кулька, куб, циліндр, палички, кільця тощо). Оформіть характеристику у вигляді таблиці: назва дарунку; вік дитини; що розвиває (сенсорика, мислення, моторика тощо); приклади гри або вправи. 3. Створити дидактичну гру для дітей 4–6 (7-8) років на основі одного з дарунків Фребеля, створити запис	4 бали – інформаційне повідомлення/презентація: глибоке розкриття теми, використання наукових джерел, логічна структура, візуальна привабливість, правильне оформлення. Таблиця характеристик дарунків: чітко заповнені всі графи (назва, вік, розвиток, приклади вправ), зміст відповідає віковим особливостям і педагогічній доцільності. Дидактична гра: креативна, з чітко визначеними цілями та завданнями, описана структура гри; гра відповідає віку. Відеоматеріал:	4

		відеоролика по використанню цієї гри або «дарунків Фребеля». Відеоматеріал презентувати на практичному занятті.	змістовний, якісний, з демонстрацією гри або практичного використання дарунків у роботі з дітьми; відео відповідає методичним вимогам і тривалості (до 3 хв). 3 бали – презентація змістовна, але частково порушено структуру або не вистачає прикладів/джерел. Таблиця дарунків заповнена, але приклади поверхові або не зовсім доречні. Дидактична гра відповідає віку, але має недоліки в оформленні або описі. Відео виконане, але має технічні/методичні неточності. 2 бали – презентація фрагментарна, недостатньо глибока або з помилками у змісті. Таблиця дарунків заповнена не повністю, приклади не розкриті. Дидактична гра описана частково або не відповідає віковим особливостям. Відео поверхове або без демонстрації гри/недоступне до перегляду. 1 бал – подано лише один або два компоненти роботи. Презентація або таблиця/гра не відповідає темі чи
--	--	--	---

			завданню. Відсутній відеоматеріал. 0 балів – завдання не виконане або не подане.	
Практичне заняття № 6	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Написання міні-есе. 3. Міні-проект: «Фребелівський простір у групі ЗДО». 4. «Дарунки Фребеля 2.0» – сучасна адаптація.	<i>Завдання:</i> 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Написати міні-есе (до 1 стор.) на тему: «Що я можу взяти з ідей Ф. Фребеля для своєї майбутньої педагогічної практики?». 3. На аркуші або в онлайн-сервісі (Jamboard, Canva, PowerPoint) створити ескіз або макет розвивального середовища (осередку) у стилі Фребеля. Передбачити: назву проєкту; місце, форма розміщення (ігровий центр, настільний куточок); матеріали (власноруч виготовлені або адаптовані); компетентності, які розвиватимуться; як забезпечити безпеку і варіативність діяльності. 4. Оберати один фребелівський дарунок (кулька, куб, палички, циліндр тощо). Створити авторську дидактичну	4 бали – інформаційне повідомлення (презентація): повністю відповідає темі, логічно структуроване, містить аналіз, приклади з джерел, креативне оформлення (візуально, мовно, технічно). Міні-есе: чітко аргументована особиста позиція, глибоке розуміння ідей Фребеля, зв'язок із майбутньою професійною діяльністю; грамотно оформлено. Ескіз (макет) розвивального середовища: чітко продумана структура осередку, креативність у доборі матеріалів (адаптованих, самостійно створених), вказані цілі, безпечність, варіативність, компетентнісний підхід; Дидактична гра або вправа: продумана відповідно до віку дітей, гармонійно інтегрований фребелівський дарунок/аналог, структурований конспект вправи, оригінальність і	4

		гру або вправу для дітей 5–6 (7-8) років, використовуючи сучасні матеріали (LEGO, природні матеріали, сенсорні панелі, інтерактивні іграшки). Оформіть конспект вправи: назва, вік дітей, дарунок/аналог, ціль (сенсорна, мовленнєва, пізнавальна, соціальна сфера), мета, матеріали, хід, очікуваний результат.	практична значущість. 3 бали – презентація змістовна, але деякі частини висвітлені поверхнево або без прикладів. Есе містить загальні міркування, але відчувається особиста рефлексія. Ескіз середовища розроблений, але не всі компоненти розкриті або продумані (наприклад, не вказано безпечність, види діяльності). Гра (вправа) має сенс, але конспект частково неповний або не зовсім відповідає віковим потребам дітей. 2 бали – один або два компоненти завдання виконано на задовільному рівні, інші — поверхнево або з порушеннями структури. Презентація без системності, есе формальне, макет нечіткий або з шаблонними матеріалами. Вправа не містить достатньої педагогічної обґрунтованості або не прив'язана до дарунка Фребеля. 1 бал – виконано лише 1–2 частини роботи. Бракує логіки, педагогічного обґрунтування, особистісного	
--	--	--	--	--

			аналізу. Матеріали оформлені з порушенням вимог або неповні. 0 балів – робота не подана або не відповідає жодному з поставлених завдань.	
Практичне заняття № 7	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Розробка та презентація сенсорної гри або вправи. 3. Створення сценарію рухливої, сюжетно-рольової або театралізованої гри сенсорного спрямування.	<i>Завдання:</i> 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Індивідуальна або парна робота. Обрати одну сенсорну сферу (зір, слух, дотик, нюх, смак). Розробити коротку вправу для дітей 3–4 або 5-7 (8) років. Оформити: назва, вік дітей, сенсорна сфера, мета, матеріали, опис дій (етапи), очікуваний результат. 3. Створити сценарій рухливої, сюжетно-рольової або театралізованої гри, у якій реалізуються завдання сенсорного розвитку. Можна залучити музику, текстури, світло, кольори, аромати тощо. Презентувати: мета гри. Як активуються сенсорні аналізатори. Які компетентності формуються. Робота індивідуальна або в малих групах (3–4 особи).	Збали – завдання виконані повністю, всі структурні елементи наявні. Інформаційне повідомлення змістовне, структуроване, з якісною візуалізацією. Сенсорна вправа адаптована до віку, має чітко визначену сенсорну сферу, мету, логічну побудову та педагогічну доцільність. Сценарій гри креативний, продумано активізує сенсорні аналізатори, реалізує освітні цілі. Оформлення грамотне, матеріали авторські або адаптовані, ураховано безпеку. Презентація (усна чи візуальна) – виразна, переконлива, аргументована. 2бали – завдання виконані, але присутні окремі незначні недоліки (неточності в описі, відсутність одного з пунктів, поверхневість висновків). Сенсорна	3

			вправа представлена, але потребує уточнення мети або змісту. Гра має освітній потенціал, але частково активізує сенсорні функції. Оформлення переважно охайне, проте з дрібними помилками або запозиченням без адаптації. Презентація достатня, але без глибокого аналізу. 1 бал – завдання виконано частково (відсутній сценарій або сенсорна вправа). Інформація поверхнева, недостатня або фрагментарна. Вправа або гра недоцільна з точки зору вікових або сенсорних особливостей. Матеріали неоригінальні, з помилками в оформленні. Відсутня чітка презентація результату. Обалів – завдання не здано або не відповідає вимогам. Робота відсутня або виконана не самостійно. Матеріали не стосуються тематики сенсорного розвитку.	
Практичне заняття № 8	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття.	Завдання: 1. Підготувати інформаційне	3 бали – інформаційне	3

	2. Моделювання сенсорного середовища. 3. Аналіз готового відеофрагменту сенсорної гри.	повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Створити модель (ескіз, мудборд, схему) сенсорного осередку для дітей 2–3 років у групі ЗДО. Передбачити: які сенсорні матеріали використовуються; як вони впливають на розвиток аналізаторів; безпечність, доступність, варіативність. Форма подання: на аркуші А3, у Canva, PowerPoint або Jamboard. Презентація: 2–3 хв. кожна група або індивідуально. 3. Переглянути 3–4-хв. відео про сенсорну гру з дітьми 2–3 років (можна використати ресурс YouTube або заздалегідь підготувати фрагмент). Визначити: мету гри, назвати сенсорні функції, які розвиваються. Які матеріали використовуються і чому. Що б ви змінили або додали?	повідомлення (презентація) повне, структуроване, логічно побудоване, візуально привабливе, містить приклади або авторські коментарі. Модель сенсорного осередку створена творчо, чітко розкрито використані сенсорні матеріали, їхній вплив на аналізатори, забезпечено принципи безпечності, доступності та варіативності. Аналіз відеофрагмента глибокий: визначено мету гри, названо сенсорні функції, проаналізовано матеріали, наведено обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення. Завдання презентовано грамотно, аргументовано, у межах регламенту. 2 бали – презентація або повідомлення відповідає темі, містить ключові поняття, проте потребує доопрацювання в структурі або глибині змісту. Модель сенсорного осередку створена на задовільному рівні, частково розкрито функціональність матеріалів і аналізаторів,	
--	--	---	---	--

			недостатньо уваги до безпеки або варіативності. У відповіді на відеоаналіз названо сенсорні функції й матеріали, проте не всі відповіді глибокі або вмотивовані. Презентація виконана, але з незначним перевищенням часу або технічними огріхами. <i>1 бал</i> – презентація поверхнева, без глибини аналізу або творчого підходу, зі значними недоліками у змісті чи оформленні. Модель сенсорного осередку представлена формально, без деталізації або з недотриманням вимог. Аналіз відеофрагмента обмежений лише загальними фразами, без конкретних прикладів чи пропозицій. Презентація незавершена або проведена з суттєвими порушеннями. <i>0 балів</i> – завдання не виконано або не представлено у визначені строки. Матеріали відсутні або виконані не за темою. Відсутня участь у презентації або повна відсутність зворотного зв'язку.	
--	--	--	---	--

Практичне заняття № 9	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Розробка інформаційного буклета (або слайду-інфографіки). 3. Складання сценарію батьківського майстер-класу. 4. Аналіз кейсу.	<i>Завдання:</i> 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Розробити інформаційний буклет на тему: «Як розвивати сенсорику дитини вдома: поради для батьків». Форма подання: Canva, PowerPoint, Word. У буклеті вказати: 3–4 прості вправи для розвитку конкретного сенсорного аналізатора; вікові рекомендації; інформацію про безпечність і доцільність сенсорної стимуляції; інфографіку або зображення. 3. Скласти сценарій батьківського майстер-класу. Тема обирається за сенсорною сферою: зір, дотик, слух, нюх або смак. Орієнтовна структура: • Назва, мета заходу; • Цільова аудиторія (вік дітей і батьків); • Опис вправ/ігор; • Перелік матеріалів; • Очікувані результати. 4. Аналіз кейсу. Проаналізувати ситуацію: «Батьки дитини 4 років	4бали – усі три завдання виконані повністю, згідно з вимогами. Інформація точна, логічна, науково обґрунтована. Оригінальність подання, креативність, візуальна привабливість буклета/інфографіки. Майстер-клас має чітку структуру, адаптований до віку дітей і потреб батьків. У кейсі надано чіткі, реалістичні, ефективні рекомендації, враховано принципи доступності та безпечності. Матеріали грамотно оформлені, подані вчасно. Збали – завдання виконані з дотриманням основних вимог, але з незначними неточностями. Інформація достатня, але місцями поверхова або потребує конкретизації. Візуальні матеріали менш виразні, але структуровані. Майстер-клас менш адаптований до особливостей сенсорного розвитку конкретного віку. У кейсі частково враховано доступність або ефективність запропонованих	4
------------------------------	--	---	--	----------

		звернулися з проханням поради ігри для розвитку дитини вдома. Вони не мають змоги купувати сенсорні набори.» Ваше завдання: • Скласти перелік 3–4 простих вправ із доступних матеріалів (тканина, крупа, вода тощо). • Обґрунтувати їхній вплив на розвиток сенсорної сфери. • Надати рекомендації щодо частоти, тривалості занять.	вправ. Можливі незначні порушення оформлення чи строків подання. <i>2 бали</i> – виконано лише 2 з 3 завдань або одне виконано поверхнево. Вміст не повністю відповідає тематиці, відсутні важливі елементи (наприклад, рекомендації або інфографіка). Майстер-клас неповний, без чіткого зв'язку з обраною сенсорною сферою. У кейсі запропоновано завдання, що не повністю відповідають віковим або матеріальним можливостям. Оформлення недостатньо охайне, помилки у викладі матеріалу. <i>1 бал</i> – виконано лише 1 завдання або виконано 2 із суттєвими помилками. Відсутня частина необхідних елементів (мета, опис вправ, висновки). Інформація фрагментарна, мало пов'язана з практикою сенсорного розвитку. Пропозиції в кейсі малоефективні або неадаптовані до умов сім'ї. Подання потребує доопрацювання. <i>0 балів</i> – матеріал відсутній або не
--	--	---	---

			стосується тематики. Робота не була подана або була скопійована без належного опрацювання.	
Практичне заняття № 10	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Аналіз готових ігор за Дьенешем. 3. Розробка авторської гри, використовуючи логічні блоки Дьенеша. 4. Перегляд та аналіз відеофрагменту про використання логічних блоків у групі ЗДО.	<i>Завдання:</i> 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Студенти у групах (або індивідуально) отримують опис логіко-сенсорної гри з блоками (наприклад: «Відшукай фігуру», «Зайва фігура», «Що змінилося?») <i>Завдання:</i> – Проаналізувати мету гри, сенсорні функції, які вона розвиває, вікову доцільність. – Представити короткий усний звіт (по 1 хв. на групу). 3. Розробка авторської гри. Студенти (індивідуально або в парах) розробляють коротку гру, вправу для дітей (4–5 або 5–6 (7-8) років), використовуючи логічні блоки Дьенеша. Форма подання: назва гри; вік дітей; сенсорні та логіко-математичні цілі; необхідні матеріали; опис дій дітей (етапи гри); очікуваний результат. Після розробки – обмін іграми між	3 бали – інформаційне повідомлення повністю відповідає темі, презентація змістовна, логічна, візуально оформлена; ораторська подача чітка. Аналіз гри з блоками Дьенеша – повний, зазначені сенсорні функції, мета, вікова адресність, зроблені педагогічні висновки. Розроблена авторська гра оригінальна, методично обґрунтована, чітко сформульовані сенсорні цілі, структура гри логічна, результат визначений. Участь у перегляді відеофрагменту — активна, відповіді точні, аналіз обґрунтований. 2 бали – інформаційне повідомлення загалом відповідає темі, але має окремі неточності або недостатній візуальний супровід. Аналіз гри з блоками містить основні компоненти, але без поглиблення або без прикладів.	3

		парами, короткий зворотний зв'язок. 4. Перегляд відеофрагменту. Перегляд короткого відео (3–4 хв.) про використання логічних блоків у групі ЗДО. Обговорення за запитаннями: Які аналітичні дії виконують діти? Які ознаки вони порівнюють? Що розвивається: моторика, увага, мислення, зір тощо?	Авторська гра створена, але опис містить спрощення або частково сформульовані цілі й результати. Відео переглянуто, але участь в обговоренні — епізодична або поверхнева. 1 бал – інформаційне повідомлення не повністю розкриває тему, подача неструктурована. Аналіз гри – поверховий або з помилками у визначенні вікової доцільності, цілей. Розроблена гра має недоліки у структурі, нечітко сформульовані цілі, результати або відсутні важливі елементи. Під час обговорення відео студент не проявив активності або відповіді були несуттєвими. 0 балів – завдання не виконано або виконано з грубими помилками, відсутня участь у роботі групи, презентація або гра не представлені.	
Практичне заняття № 11	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Аналіз готових вправ (робота в малих групах або індивідуально). 3. Створення власної гри з паличками Кюїзенера. 4. Рухлива сенсорна	<i>Завдання:</i> 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Кожна група (або індивідуально)	3 бали - практична робота виконана повністю, якісно, з творчим підходом. Інформаційне повідомлення (презентація) – чітке, змістовне, відповідає темі, має логічну структуру, містить приклади,	3

	активність «Живі палички».	отримує опис або відео 1–2 вправ із паличками Кюїзенера (наприклад, «Сходинки», «Райдужний міст», «Кольорова змійка», «Будуємо вежі»). Завдання: визначити мету вправи. Які сенсорні функції вона розвиває? Для якого віку доцільна? Як можна її ускладнити/адаптувати? Кожна група або індивідуально коротко презентує висновки (по 2 хв.). 3. Створення власної гри з паличками Кюїзенера (індивідуально або в парах). Створити гру або вправу для дітей 4–6 років. Структура опису: назва гри, вік дітей, мета (сенсорна + логіко-математична), матеріали (використані палички), хід гри (етапи, інструкції дітям). Очікувані результати Приклади тем: «Потяг кольорів», «Казкова доріжка», «Чарівні сходи», «Порівняй і склади». Після завершення — обмін ідеями з сусідами по групі (peer review) та короткий зворотний зв'язок. 4. Рухлива сенсорна активність «Живі палички». Інтерактивна вправа: студенти утворюють	ілюстрації. Аналіз вправ — повний: вказано мету, сенсорні функції, вікову доцільність, обґрунтовано ускладнення/варіанти адаптації. Власна гра — має всі структурні елементи, відповідає віковим особливостям, описана чітко; присутній оригінальний підхід. Активна участь у вправах, презентація ідей, надання зворотного зв'язку іншим. 2 бали - практична робота виконана в основному повно, але є незначні недоліки. Презентація — інформативна, але потребує більшої логічності чи глибини. Аналіз вправ — охоплює ключові пункти, але з частковими неточностями. Власна гра — представлена, але не повністю деталізована або частково не відповідає віковим особливостям. Участь у вправах — помірна, є спроба зворотного зв'язку. 1 бал - практична робота виконана частково. Презентація поверхнева, неповна або не зовсім відповідає темі. Аналіз вправ —
--	-----------------------------------	---	--

		фігури з власних тіл, повторюючи геометрію, колірні ряди паличок. Ціль: відчутти принцип сенсорного «модельювання» через рух та взаємодію.	фрагментарний або з помилками. Власна гра – подана без структури, слабка логіка або відсутня частина елементів. Участь у груповій роботі мінімальна або пасивна. 0 балів - завдання не виконано або виконано неналежним чином. Відсутні презентація, аналіз і власна розробка гри. Не здійснено участі у груповій роботі, презентації або сенсорній активності.	
Практичне заняття № 12	1. Інформаційне повідомлення за темою заняття. 2. Аналіз та рецензія онлайн-заняття. 3. Розробка «сенсорної валізи онлайн» (індивідуальна або групова робота у Jamboard, Canva, Padlet). 4. Інтерактивне проєктування: створення онлайн-заняття (індивідуально, у групах або парах). 5. Мозковий штурм (обговорення).	<i>Завдання:</i> 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) на 1 із запропонованих теоретичних питань практичного заняття. 2. Аналіз та рецензія онлайн-заняття (індивідуально, в парах, групах). Переглянути відеофрагмент або запис онлайн-заняття для дітей (наприклад, YouTube або відео викладача) з сенсорного розвитку. Завдання: визначити, які сенсорні аналізатори були задіяні (зір, слух, дотик). Які інструменти дистанційної роботи було використано? Що можна вдосконалити?	3 бали - усі завдання виконано повністю та якісно. Інформаційне повідомлення (презентація) змістовна, логічно структурована, оформлена згідно з вимогами. Аналіз відеозаняття проведено глибоко: чітко визначено сенсорні аналізатори, дистанційні інструменти, запропоновано вдалі шляхи вдосконалення. «Сенсорна валіза онлайн» містить не менше 4 вправ, відповідає структурі (мета, вікова група, матеріали тощо), оформлена креативно. Онлайн-сценарій продуманий,	3

		Сформулювати коротку письмову рецензію (4–5 речень). 3. Розробка «сенсорної валізи онлайн» (індивідуальна або групова робота у Jamboard, Canva, Padlet). Створити віртуальну добірку (інтерактивну дошку або презентацію) з 4–6 сенсорних вправ, які батьки можуть проводити вдома за відео-інструкцією педагога. Структура оформлення: назва вправи. Ціль (який сенсорний аналізатор розвиває). Необхідні матеріали (домашні). Вікова група. Короткий опис або посилання на інструкцію, відео. 4. Інтерактивне проєктування: створення онлайн-заняття (індивідуально, у групах або парах). Створити міні-сценарій онлайн-заняття для дітей 4–6 років з елементами сенсорного розвитку. Сценарій має включати: назву заняття; мету, тривалість (15–20 хв.), послідовність дій педагога (інтерактивні питання, ігри), інструкції для батьків (які матеріали підготувати, як допомагати), візуальні (аудіоелементи) (додати через посилання або опис).	відповідає віковим особливостям, містить інтерактив, інструкції батькам, аудіо/візуальні ресурси. В обговоренні (мозковому штурмі) студент бере активну участь, пропонує змістовні ідеї щодо дітей з ООП та цифрових інструментів. 2 бали - завдання виконано частково або з незначними помилками. Презентація містить основну інформацію, але є недоліки в структурі або оформленні. Аналіз відео поверхневий, не всі елементи розкрито повністю. У «сенсорній валізі» — 3–4 вправи, частково дотримано структури опису. Сценарій онлайн-заняття спрощений, частина інструкцій відсутня. В обговоренні студент бере участь, але пропозиції загальні. 1 бал - виконано лише частину завдань. Презентація або інші частини роботи — фрагментарні або формальні. Аналіз відео нечіткий, відсутня рефлексія або рекомендації. Онлайн-валіза — неповна або неструктурована. Сценарій неповний, без інтерактиву або
--	--	---	---

		5. Мозковий штурм (обговорення): Як можна підтримувати сенсорний розвиток дітей із ООП в онлайн-режимі? Яких цифрових інструментів бракує для роботи з сенсорикою в Zoom чи Google Meet? Що можна зробити за допомогою педагога, а що — за допомогою батьків?	адаптації. у мозковому штурмі студент не бере активної участі. 0 балів - завдання не виконано або виконано з грубими порушеннями вимог. Відсутні презентація, аналіз або проєкти. Порушено академічну доброчесність (плагіат, копіювання без посилань).	
Модульний контроль теоретичних знань	Тестування (перевірка теоретичних знань)		За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал (10 питань)	20
Усього поточний контроль	13			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичні завдання	Тестові завдання за темами занять	У день іспиту За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал	20
	Практичне завдання 1. Аналіз сенсорного ігрового матеріалу. 2. Створення міні-ігрової сенсорної вправи. 3. Оцінка відеозаняття. 4. Конспект інтегрованого заняття з елементами сенсорного розвитку.	1. Аналіз сенсорного ігрового матеріалу. проаналізувати один із запропонованих сенсорних матеріалів (на вибір: палички Кюїзенера, блоки Дьенеша, мішечки з наповнювачами, кольорові таблиці Монтессорі, «сенсорні доріжки», логічні вкладки тощо). Структура відповіді: Назва матеріалу, Вікова група. Які сенсорні аналізатори задіяні. Приклад	Протягом відвідування практичних занять 20 балів – виконані всі 4 завдання в повному обсязі, зміст ґрунтовний, відповідає структурі та вимогам; присутня авторська ініціатива й креативність; приклади вправ/ігор реалістичні та методично обґрунтовані; оформлення без помилок, логічне та естетичне.	20

		вправи або гри з цим матеріалом. Очікувані результати. Як адаптувати для дітей з ООП. Форма відповіді: письмовий конспект. 2. Створення міні-ігрової сенсорної вправи: самостійно розробити авторську гру для розвитку сенсорної культури дітей 3–6 (7-8) років. Структура: Назва, Вікова категорія, Мета (який аналізатор розвиває, які вміння формуються), Матеріали (домашні або спеціальні), Хід гри (етапи, інструкції дітям), критерії оцінювання результату. Форма відповіді: письмовий конспект або міні-презентація 3. Оцінка відеозаняття. Переглянути короткий відеофрагмент сенсорного заняття (викладач надає посилання або обирається з YouTube). Завдання: визначте, які сенсорні канали були активні. Які методи та прийоми використовував педагог. Що вдалося найкраще? Що можна покращити? Форма відповіді: коротка рецензія (6–7 речень). 4. Конспект інтегрованого заняття з елементами	19 балів – завдання виконані повністю, але є незначні недоліки в деталізації або прикладах; авторські елементи присутні; оформлення акуратне. 18 балів – завдання виконані майже повністю, допущені поодинокі помилки в термінах чи описі вправ; структура відповідей збережена; творчий підхід частково реалізований. 17 балів – виконані всі завдання, але один з елементів потребує доопрацювання (наприклад, слабка адаптація для дітей з ООП або недостатньо чіткий хід гри); приклади коректні. 16 балів – виконані всі завдання, але присутні 2–3 помилки в описах або відсутні деякі обов'язкові елементи структури; творчий компонент мінімальний. 15 балів – виконані не всі завдання повністю (одне виконане частково або поверхово); приклади вправ формальні; є недоліки в логіці та послідовності викладу. 14 балів – виконано 3 завдання повністю та 1 — частково;
--	--	---	---

		сенсорного розвитку: скласти конспект інтегрованого заняття для дітей дошкільного віку (сенсорика + ознайомлення з природою, музика, малювання, логіко-математичний розвиток). Структура: назва, мета заняття, тривалість, матеріали, хід заняття (вступ, основна частина, підсумок), залучення сенсорних аналізаторів. Форма відповіді: письмово (до 1 стор.)	прикладі містять помилки або не відповідають віковим особливостям дітей; адаптація для ООП відсутня. 13 балів – виконані 3 завдання, але з пропусками в структурі та помилками в методичному змісті; креативність майже відсутня; оформлення неакurate. 12 балів – виконані 3 завдання, але поверхово; відсутні важливі елементи опису (мета, матеріали, хід гри тощо); сенсорні канали визначені неповно. 11 балів – виконані 2 завдання повністю, інші — частково; допущені грубі методичні неточності; відсутній аналіз або аргументація. 10 балів – виконані 2 завдання частково, інші — у вигляді фрагментів; приклади не відповідають темі або віковим особливостям. 9 балів – виконані лише 2 завдання, без дотримання вимог до структури та змісту; відсутній логічний виклад; суттєві помилки в термінах. 8 балів – виконано 1 завдання повністю та
--	--	---	---

			1 частково; робота фрагментарна, без глибини; приклади нереалістичні або невідповідні. 7 балів – виконано лише 1 завдання частково; опис вправ поверховий; сенсорні канали не визначені. 6 балів – виконано 1 завдання у вигляді коротких тез; більшість вимог проігноровано; приклади відсутні. 5 балів – надано лише окремі фрагменти відповідей, що не становлять цілісного змісту; грубі помилки у визначеннях. 4 бали – виконано менше 25% обсягу завдання; відсутні основні структурні елементи; методичні помилки критичного рівня. 3 бали – надано кілька речень без структури; відсутня логіка та зміст. 2 бали – робота не відповідає завданню; сенсорна тематика не розкрита. 1 бал – робота містить лише спробу відповіді (1–2 речення без змісту). 0 балів – завдання не виконано або відповідь повністю відсутня.	
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Актуальні проблеми дошкільної освіти : колективна монографія / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини / С. Семчук, С. Попиченко та інші; за заг. ред. В. М. Кушнір. Умань : Візаві, 2021. 252 с.

2. Базовий компонент дошкільної освіти. <https://osvita.city/osvita/doskilna-osvita/bazovij-komponent-doskilnoi-osviti> (дата звернення: 17.07.2025).

3. Безкишка С. Розвиток сенсорних здібностей дітей за системою М. Монтессорі. *Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти: інновації та перспективи* : матеріали всеукраїнської студентської конференції (м. Івано-Франківськ, 22 травня, 2024 р.). Івано-Франківськ : ПНУ, 2024. С. 213-217.

4. Глащанова В. Запровадження технології вільного виховання Марії Монтессорі в організації самостійної діяльності старших дошкільників. *Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти* : матеріали IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І.Поніманської (м. Рівне, 12 листопада, 2021 р.). Рівне : Видавець О. Зень, 2021. С. 68-72.

5. Демчук О. Сенсорний розвиток як передумова формування логіко-математичних уявлень у період дошкільного дитинства. *Дошкільна освіта : теорія, методика, інновації* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, м. Луцьк, 15 травня 2022 р. Луцьк, 2022, С. 57-61.

6. Дячук М. Сенсорний розвиток як переумова формування логіко-математичних уявлень у період дошкільного дитинства. *Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти* : матеріали IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І.Поніманської (м. Рівне, 12 листопада, 2021 р.). Рівне : Видавець О. Зень, 2021. С. 128-133.

7. Заговайло О., Бутенко В. Сенсорний розвиток дітей дошкільного віку в процесі ігор із природним матеріалом. *Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи*: збірник наукових статей студентів, магістрантів та молодих науковців. Суми ФОП Цьома С. П., 2023. С. 107-110.

8. Загородня Л. П., Тітаренко С. А. Педагогічна майстерність вихователя

дошкільного закладу : навчальний посібник. 2-ге вид. Суми : Університетська книга, 2021. 319 с.

9. Кіпень І. Педагогічний супровід розвитку і виховання дітей раннього та дошкільного віку: теоретичний аспект. *Дошкільна освіта : теорія, методика, інновації* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, м. Луцьк, 15 травня 2022 р. Луцьк, 2022, С. 221-224.

10. Коваленко О. В., Слезенко В. В. Організація методичного супроводу сенсорно-пізнавального розвитку дітей раннього віку в освітньому середовищі ЗДО. *Інноваційна педагогіка*. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 50. Том 1. С. 195-198.

11. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / НАПН України. Київ : ФОП Ференець В. Б., 2020. 44 с.

12. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / НАПН України. Київ : ФОП Ференець В. Б., 2020. 44 с.

13. Крутій К. Педагогіка Марії Монтессорі: руйнує міфи. *Дошкільне виховання*. 2020. № 10. С. 16-20.

14. Крутій К. Що таке сенсорно збагачене середовище. *Вихователь методист дошкільного закладу*. 2020, № 10. С. 6-10.

15. Кулибаба Д. В. Розвиток уваги у дітей дошкільного віку в процесі занять за методикою Марії Монтессорі. *Тенденції розвитку дошкільної та початкової освіти : молодь і наука* : збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих вчених, педагогів-практиків (м. Київ, 16 квітня 2021 року). Частина 2. Київ: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. С. 153-157.

16. Літуча Д., Бутенко В. Дефінітивна характеристика проблеми сенсорного виховання дітей раннього віку. *Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи*: збірник наукових статей студентів, магістрантів та молодих науковців. Суми ФОП Цьома С. П., 2023. С. 152-156.

17. Павлюк Т., Чучман І. Особливості формування уявлень у дітей раннього віку про множину із використанням технологій сенсорної інтеграції. *Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти* : матеріали IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І.Поніманської (м. Рівне, 12 листопада, 2021 р.). Рівне : Видавець О. Зень, 2021. С. 132-134.

18. Сиваш С. В. Розвиток творчих здібностей дошкільників засобами гри. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи* : збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (20 квітня 2021 року, м. Запоріжжя) / за заг. ред. О. В. Пономаренко, Л. О. Сущенко. Запоріжжя : АА ТанDEM, 2021. С. 138-139.

19. Хопта С. М. Педагогічні ідеї Марії Монтессорі в контексті сучасного освітнього простору. *Інноваційна педагогіка*. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Випуск 28. С. 48-51. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/28/28_2020.pdf (дата звернення: 09.07.2025).

20. Aliyeva S. G. The Role of the Didactic Games in Enhancing Cognitive Activity

at Preschool Children. Propós. represent. 2020. № 8. URL: <https://surl.lu/rydohq> (дата звернення: 10.08.2025).

21. Salovey P., Mayer J. Emotional intelligence. *Imagination, Cognition, and Personality*, 1990. Vol. 9. P. 185–211.

Інформаційні ресурси

1. Платформа розвитку дошкільнят «НУМО». URL: <https://numo.mon.gov.ua/>
2. Сенсорні ігри для дошкільників за методикою Марії Монтессорі. URL: <https://learning.ua/blog/202007/sensorni-ihry-dlia-doshkilnykiv-za-metodykoiu-marii-montessori/>
3. Сторінка курсу «Розвиток сенсорної культури особистості дошкільника» на платформі Moodle ЗНУ. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13961>
4. «Сторія» – читацька онлайн-платформа для дітей та підлітків в Україні. URL: <https://storiya.info/about-us/who-are-we/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс професійно зорієнтований. Завдання мають бути виконані під час або після заняття. Пропуски можливі лише з поважної причини. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані до наступного заняття або упродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється у формі завантаження виконаного завдання у СЕЗН Moodle. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Результати отримані здобувачем за рахунок неформальної (інформальної) освіти зараховуються як виконане завдання практичної роботи у випадку, якщо студент прослухав (відвідав) семінар (вебінар, тренінг тощо) за темою (або наближеною до теми) певного практичного заняття, яке передбачене програмою дисципліни. Результати неформальної (інформальної) освіти мають бути підтверджені сертифікатом, який студент завантажує у у СЕЗН Moodle, на сторінку дисципліни.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Розвиток сенсорної культури особистості дошкільника

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога:

(061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Розвиток сенсорної культури особистості дошкільника

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО

НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>. Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.